U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, složený z předsedy JUDr. Pavla Vrchy a soudců JUDr. Milady Tomkové, JUDr. Romana Fialy, JUDr. Michala Mazance, JUDr. Pavla Pavlíka a JUDr. Marie Žiškové, rozhodl o návrhu **Českého telekomunikačního úřadu,** se sídlem v Praze 9, Sokolovská 219 (adresa pro doručování: poštovní přihrádka 02, 225 02 Praha 025), na rozhodnutí kompetenčního sporu mezi ním a **Okresním soudem v Chebu,** a dalších účastníků sporu vedeného u Okresního soudu v Chebu pod sp. zn. 110 EC 5/2011, o 5000 Kč s příslušenstvím: žalobkyně **UPC Česká Republika, a. s.**, se sídlem v Praze 4, Závišova 5, IČ 00562262, a žalované **M. C.,**

takto:

I. **Příslušný** vydat rozhodnutí ve věci žaloby o 5000 Kč s příslušenstvím, vedené u Okresního soudu v Chebu pod sp. zn. 110 EC 5/2011, **je soud.**

II. Usnesení Okresního soudu v Chebu ze dne 11. 2. 2011, čj. 110 EC 5/2011 - 5, **se zrušuje.**

Odůvodnění:

Návrhem doručeným dne 23. 5. 2011 zvláštnímu senátu zřízenému podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, se Český telekomunikační úřad domáhal, aby zvláštní senát rozhodl spor o pravomoc vzniklý ve smyslu § 1 odst. 1 písm. a) zákona č. 131/2002 Sb. mezi ním a Okresním soudem v Chebu ve věci žaloby vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 110 EC 5/2011 týkající se zaplacení 5000 Kč s příslušenstvím.

Z předloženého soudního spisu vyplynuly následující skutečnosti:

Žalobkyně uzavřela s žalovaným dne 20. 10. 2007 „*Dohodu o změně Smlouvy o poskytování služeb elektronických komunikací*“ č. 1741410-6. Vzhledem k tomu, že žalovaná porušila smluvní povinnosti, žalobkyně dohodu vypověděla. Po uplynutí výpovědní doby byla žalovaná povinna vrátit zapůjčené zařízení DVR HANDAN CV 6000 (0824BBF12FD06389), avšak neučinila tak; dle článku 3 Všeobecných obchodních podmínek žalobkyně, pakliže uživatel nejpozději do 7 dnů od data ukončení Smlouvy, zařízení nevrátí nebo vrátí zařízení ve stavu nefunkčním nebo ve stavu, který zjevně neodpovídá běžnému opotřebení, je poskytovatel (žalobkyně) oprávněn naúčtovat uživateli (žalované) smluvní pokutu ve výši 5000 Kč, žalobkyně smluvní pokutu neuhradila.

Žalobkyně proto podala vůči žalované dnem 7. 1. 2011 u Okresního soudu v Chebu návrh na vydání elektronického platebního rozkazu, jímž navrhla soudu, aby uložil žalované zaplatit částku 5000 Kč a dále nahradit žalobkyni náklady soudního řízení.

Okresní soud v Chebu dne 11. 2. 2011 usnesením ze dne 11. 2. 2011, čj. 110 EC 5/2011 - 5, řízení zastavil (výrok I.)s tím, že po právní moci usnesení bude věc postoupena Českému telekomunikačnímu úřadu (výrok IV.). V odůvodnění soud uvedl, že podle § 7 odst. 1 z. č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „*o. s. ř.*"), v občanském soudním řízení projednávají a rozhodují soudy spory a jiné právní věci, které vyplývají z občanskoprávních, pracovních, rodinných a z obchodních vztahů, pokud je podle zákona neprojednávají a nerozhodují o nich jiné orgány. Podle § 95 odst. 8 písm. d) zákona č. 151/2000 Sb., v platném znění, Český telekomunikační úřad rozhoduje o povinnosti účastníka řízení k finančnímu plnění vyplývající ze smlouvy mezi provozovatelem veřejné telekomunikační sítě a účastníkem o poskytování telekomunikačních služeb; s ohledem na shora uvedené nejsou soudy dle §7 odst. 1 o. s. ř. pravomocné tuto věc projednat a rozhodnout, proto soud postupoval dle §104 odst. 1 o. s. ř., řízení zastavil a postoupil věc příslušnému orgánu k projednání, jímž je Český telekomunikační úřad.

Navrhovatel poté podal návrh zvláštnímu senátu k rozhodnutí negativního kompetenčního sporu. Navrhovatel popřel svou pravomoc rozhodnout předmětný spor, domnívá se, že je oprávněn rozhodovat ve věcech elektronických komunikací pouze spory o otázkách souvisejících se samotným poskytováním služeb elektronických komunikací, eventuálně o ujednáních na ně úzce navazujících. Ujednání o povinnosti zaplatit smluvní pokutu za nevrácení zapůjčeného zařízení přitom takovým ujednáním není, nejedná se o cenu za službu elektronických komunikací ve smyslu zákona o elektronických komunikacích. Jedná se o soukromoprávní vztah ze smlouvy o výpůjčce, což vyplývá z článku 3 smluvních podmínek žalobkyně; vzhledem k tomu, že povinnost zaplatit smluvní pokutu je akcesorickým závazkem k závazku hlavnímu, tj. k povinnosti vrátit zapůjčené zařízení, k rozhodování v této části sporu má pravomoc Okresní soud v Chebu, navrhovatel přitom odkázal na obdobné rozhodnutí zvláštního senátu čj. Konf 50/2009 - 8 ze dne 20. 7. 2009 nebo čj. Konf 100/2009 - 6 ze dne 27. 10. 2009, týkající se prakticky shodného smluvního ujednání.

Při řešení vzniklého sporu o pravomoc mezi správním úřadem a obecným soudem ohledně zaplacení 5000 Kč s příslušenstvím se zvláštní senát řídil následující úvahou:

Kladným (pozitivním) kompetenčním sporem je dle § 1 odst. 2 zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, spor, ve kterém si jedna strana osobuje pravomoc vydat rozhodnutí v totožné věci individuálně určených účastníků, o níž bylo druhou stranou vydáno pravomocné rozhodnutí; záporným (negativním) sporem je podle téhož ustanovení spor, ve kterém jeho strany popírají svou pravomoc vydat rozhodnutí v totožné věci individuálně určených účastníků.

Okresní soud v Chebu v předcházejícím soudním řízení popřel svou pravomoc rozhodnout věc a navrhovatel popírá svou pravomoc rozhodnout po postoupení věci;

zvláštní senát konstatuje, že se ve věci jedná o negativní (záporný) kompetenční spor, k jehož projednání a rozhodnutí je povolán zákonem o některých kompetenčních sporech.

Zvláštní senát rozhoduje o kompetenčním sporu podle skutkového a právního stavu ke dni svého rozhodnutí (srov. č. 485/2005 Sb. NSS).

Zákon o elektronických komunikacích, jenž s účinností od 1. 5. 2005 nahradil zákon č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích a o změně dalších zákonů, rozdělil působnost ve vykonávání státní správy v oblasti elektronických komunikací mezi ministerstvo a Český telekomunikační úřad (§ 3 a § 105 a násl. zákona o elektronických komunikacích). Podle § 108 odst. 1 písm. g) tohoto zákona rozhoduje ve sporech, stanoví-li tak tento zákon, Český telekomunikační úřad. Podle § 129 odst. 1 věta prvá zákona rozhoduje Český telekomunikační úřad spory mezi osobou vykonávající komunikační činnost (§ 7) na straně jedné, a účastníkem, popřípadě uživatelem na straně druhé, na základě návrhu kterékoliv ze stran sporu, pokud se spor týká povinností uložených tímto zákonem nebo na jeho základě. S účinností od 1. 7. 2010 byla novelou zákona č. 153/2010 Sb. vložena do § 129 odst. 1 druhá věta: *"Úřad rovněž rozhoduje spory v případech, kdy na straně osoby vykonávající komunikační činnost (§ 7) nebo účastníka, popřípadě uživatele, došlo ke změně na jinou osobu, zejména z důvodu postoupení pohledávky, převzetí dluhu, přistoupení k závazku."*.

Komunikačními činnostmi podle § 7 zákona o elektronických komunikacích jsou a) zajišťování sítí elektronických komunikací, b) poskytování služeb elektronických komunikací, c) provozování přístrojů.

Dle § 2 písm. n) je službou elektronických komunikací služba obvykle poskytovaná za úplatu, která spočívá zcela nebo převážně v přenosu signálů po sítích elektronických komunikací, včetně telekomunikačních služeb a přenosových služeb v sítích používaných pro rozhlasové a televizní vysílání a v sítích kabelové televize, s výjimkou služeb, které nabízejí obsah prostřednictvím sítí a služeb elektronických komunikací nebo vykonávají redakční dohled nad obsahem přenášených sítěmi a poskytovanými službami elektronických komunikací; nezahrnuje služby informační společnosti, které nespočívají zcela nebo převážně v přenosu signálů po sítích elektronických komunikací.

Předmětem kompetenčního sporu je posouzení otázky, kdo je oprávněn rozhodnout o uložení povinnosti žalované zaplatit smluvní pokutu za nevrácení zapůjčeného zařízení, jehož prostřednictvím žalobkyně poskytovala žalované službu elektronických komunikací. Smluvní pokuta je soukromoprávním institutem, jde o způsob zajištění závazku, jehož účelem je zpravidla peněžitá transakce za porušení nebo nesplnění smluvní povinnosti (§ 544 odst. 1 občanského zákoníku). Při posuzování pravomoci k rozhodování sporů na úseku elektronických komunikací, jejichž předmětem je právě nárok na smluvní pokutu, je nutné se zabývat povinností, která byla porušena. Vztah mezi porušenou povinností a nárokem na smluvní pokutu je totiž vztahem mezi příčinou a následkem, nelze je tedy posuzovat odděleně. Porušení povinnosti je základní podmínkou pro stanovení, zda existuje nárok na smluvní pokutu. O smluvní pokutě bude tedy rozhodovat ten orgán, který je příslušný k rozhodování sporů o porušení povinnosti, na jejímž základě vznikl nárok na smluvní pokutu.

V posuzovaném případě je proto nutné rozlišit, za jaké porušení povinnosti nárok na smluvní pokutu vznikl. Pokud by se jednalo o porušení povinnosti vyplývající ze smlouvy mezi osobou vykonávající komunikační činnost a účastníkem, ve které si tyto subjekty dohodly smluvní pokutu pro případ, že účastník neuhradí cenu za poskytnutou službu, pak by k rozhodování o smluvní pokutě byl příslušný Český telekomunikační úřad. Neuhrazení ceny za poskytnuté služby je porušením zákona o elektronických komunikacích a nárok na smluvní pokutu s tímto porušením přímo souvisí. V tomto případě by zvláštní senát potvrdil názor okresního soudu, tedy že je k rozhodování příslušný správní orgán.

Předmětem řízení v této věci je však smluvní pokuta za porušení povinnosti vrátit vypůjčené zařízení. Výpůjčka věci je soukromoprávním vztahem a příslušný k rozhodování o smluvní pokutě plynoucí z porušení povinností vztahujících se k výpůjčce je tedy soud. Obdobnou otázkou se již zvláštní senát zabýval v usnesení ze dne 13. 10. 2005, čj. Konf 99/2004 - 5 (publikováno ve Sb. NSS 1478/2008): *Spor o nároky plynoucí z porušení povinnosti vypůjčitele vrátit zařízení sloužící k přijímání signálu digitálního satelitního vysílání, které mu osoba vykonávající komunikační činnost coby půjčitel předala v návaznosti na uzavření smlouvy o poskytování služby elektronických komunikací, není sporem týkajícím se povinností uložených zákonem č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích, nebo na jeho základě, o němž by měl rozhodovat Český telekomunikační úřad (§ 129 odst. 1 tohoto zákona), nýbrž sporem vyplývajícím ze soukromoprávního vztahu. Rozhodnout o takovém sporu proto přísluší soudu (§ 7 odst. 1 o. s. ř.).*

Nelze zpochybnit, že bez zapůjčeného zařízení by nebylo možné služby na základě zákona o elektronických komunikacích provozovat, to ovšem z výpůjčky nečiní službu elektronických komunikací. Přestože k výpůjčce došlo v souvislosti s uzavřením smlouvy o poskytování služby elektronických komunikací, rozhodování o smluvní pokutě vyplývající z porušení povinnosti vrátit vypůjčené zařízení zákon o elektronických komunikacích nesvěřuje Českému telekomunikačnímu úřadu; tato věc tedy patří do příslušnosti soudů. Zvláštní senát proto vyslovil, že příslušný k rozhodování o zaplacení 5000 Kč s příslušenstvím je soud.

Zvláštní senát podle § 5 odst. 3 zákona č. 131/2002 Sb. zruší rozhodnutí, kterým strana kompetenčního sporu popřela svou pravomoc o věci rozhodovat, ačkoliv podle rozhodnutí zvláštního senátu je vydání rozhodnutí ve věci uvedené v návrhu na zahájení řízení v její pravomoci. Dalším výrokem proto zvláštní senát zrušil usnesení Okresního soudu v Chebu ze dne 11. 2. 2011, čj. 110 EC 5/2011 - 5.

Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb. závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány [§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] i soudy. Dále bude tedy Okresní soud v Chebu pokračovat v původním řízení o návrhu na vydání elektronického platebního rozkazu.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

Konf 46/2011 - 17

V Brně 6. září 2011

JUDr. Pavel Vrcha
předseda zvláštního senátu